

Головна > Ресурси > Конфесії, релігійні організації >

Російська Православна Церква Закордоном і похідні релігійні організації...

Російська Православна Церква Закордоном і похідні релігійні організації

11.12.2009, 00:39 **КОНФЕСІЇ, РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ**

Автор: **Анатолій Бабинський**

Історичний екскурс

Російська революція 1917 року принесла низку великих потрясінь як у політичне, так і в релігійне життя колишньої імперії. Натиск більшовиків на Російську Православну Церкву, яка до того часу вела доволі безхмарне існування, спричинив значний розлад в її організаційному житті. Для кращого функціонування єпархій в нових політичних умовах, 20 листопада 1920 року, Патріарх Тихон указом № 362 дозволив утворити в регіонах Вищі Церковні Управління. Їх завданням було самостійно провадити єпархіальне життя в умовах відірваності від центру. Одне з таких управлінь було утворене на південному – заході країни з центром у Ставрополі. Його очолив архієпископ Донський Митрофан, а згодом митрополит Антоній (Храповицький). На початку Управління об'єднувало доволі велику частину єпархій, але з наступом Червоної Армії, його разом з білогвардійцями було витіснено на Кримський півострів.

Київ -9 °C

Хмарно
2 м/с, пнс 760 мм рт. ст. 73 % волог.

Ср, 24 грудня		Чт, 25 грудня	
Вдень	Ввечері	Вночі	Вранці
 -7	 -8	 -10	 -8
1 м/с	штиль	1 м/с	1 м/с
761	763	763	763
64 %	71 %	74 %	66 %

 Gismeteo Прогноз на 2 тижні

Останні новини

- 10:01 Громада УПЦ МП на Хмельниччині одногосно проголосувала за приєднання до ПЦУ
- 09:27 У Полтаві відбулася передріздвяна зустріч родин загиблих і зниклих безвісти військовослужбовців ЗСУ
- 09:05 Україна та Польща почали підготовку до пошуку жертв Волинської трагедії в селі Угли на Рівненщині

Під час громадянської війни значна частина населення емігрувала за кордон. Разом з ними свої кафедри залишили 34 архиєреї Російської Церкви.

1920 року п'ятеро архиєреїв, перебуваючи в Стамбулі, звернулись до місцеблюстителя патріаршого Константинопольського престолу митрополита Дорофія з проханням підтримати утворення церковного органу для пастирської опіки над російськими емігрантами. Для цього було розроблене „Положення про Вище Церковне Управління за кордоном”. З деякими обмеженнями місцеблюститель благословив таке утворення «під вищим заступництвом Патріархії».

За кордон потрапили найбільш непримиренні щодо радянської влади архиєреї. Їх еміграція відбувалась паралельно з відступом антибільшовицьких військ армій Колчака, Врангеля та Денікіна. Зокрема, Сибірське ВЦУ (аналогічне Південно-Західному) існувало під контролем генерала Колчака. Як свідчать подальші заяви цієї групи архиєреїв їх цілі не були суто церковного характеру.

Відразу після утворення Управління в Стамбулі, Патріарх Тихон підпорядкував всі російські закордонні громади архиєпископу Євлогію (Георгієвському).

Становище „під крилом Вселенського Патріарха” не влаштувало російських єрархів. Тому було вирішено перенести центр Управління в сусідню Сербію. Патріарх Сербський Димитрій дав благословення на перебування російським єрархам на своїй території. Тут і відбулося Загальноцерковне закордонне зібрання в кінці 1921 року в Сремських Карловцях. Метою зібрання було врегулювання церковного життя за кордоном. Частину уваги роботи зібрання було приділено нормалізації церковного життя біженців та діаспори. Однак, в постановах зібрання звучало доволі багато політичних, монархічних ноток. Учасники зібрання також підготували звернення до Генуезької конференції про недопущення у її часті радянських представників. В кінці зібрання його було вирішено назвати Собором (I Всезарубіжний Собор). Було утворено Архиєрейський Синод на чолі з митрополитом Антонієм (Храповицьким).

Діяння Карловацького Собору стали відомі в Росії тільки на початку 1922 року. Вони викликали сильне обурення більшовицької влади, яка посилила свої репресивні заходи щодо РПЦ. Тому Вища Церковна влада постановила припинити діяльність Тимчасового Управління.

Архиєрейський Синод закордонних єпископів таки розпустив Управління, однак, на основі все того ж указу № 362, в умовах неможливості зв'язку з церковним центром, утворив Архиєрейський Синод Російської Закордонної Церкви.

В 1923 році в другій половині травня відбулось друге засідання закордонних архиєреїв в

08:30 **Сьогодні Навечір'я Різдва Христового** ЕКСКЛЮЗИВ

Вчора

17:05 Замість різдвяного перемир'я Росія обрала атаку на Україну в мороз - Сибіга

16:30 Нові єпископи, призначені Папою Левом для США, критикували політику Трампа

16:10 Дослідники з України та Польщі обговорили в УКУ проповідницьку спадщину діячів Київської митрополії ранньомодерної доби

15:38 В Ужгороді відреставрували вертеп-церкву часів Другої світової війни

15:15 **Єпископ РКЦ Широкоградюк звернувся до народу США: Україна знає ціну порожніх гарантій безпеки**

14:58 На Прикарпатті греко-католики здають в оренду живі ялинки. Попит колосальний

БІЛЬШЕ НОВИН

Публікації

“Найважливіше — живе спілкування з тими, хто на

Сремських Карловцях.

Передача прав Предстоятеля РПЦ митрополиту Петру на підставі заповіту після смерті Патріарха Тихона в березні 1925 року не була визнана закордонними архиєреями. Єпископи постановили до скликання зарубіжного Архиєрейського Собору не визнавати за митрополитом Петром прав глави Церкви. Звучали навіть пропозиції оголосити митрополита Антонія замісником Патріарха і таким чином передати йому управління Церквою (як відомо, митрополит Антоній також був кандидатом на патріаршество у 1917 році, коли шляхом жеребкування переміг владика Тихон). Тільки в середині листопада 1925 року зарубіжними архиєреями було прийняте рішення про визнання місцєблєустителя і поминання його під час богослужінь.

ad

У липні 1926 року між закордонними архиєреями і законним главою європейських парафій митрополитом Євлогієм відбулось розмежування. Митрополит відмовлявся брати участь в Карловацьких засіданнях, а також обговорювати питання про Вищу Церковну владу за кордоном. До цього митрополита спонукала політизація зарубіжних зібрань. За це його було засуджено Вищою Монархічною Радою.

Остаточо розкол оформився після прийняття прав і обов'язків місцєблєустителя його замісником митрополитом Сергієм. На початку закордонні єрархи намагались отримати документальне підтвердження їх влади за кордоном. Однак у відповідь 14 червня 1927 року вони отримали постанову про заборону своєї діяльності.

Проголошення Декларації митрополитом Сергієм про відношення між Церквою і державою стало остаточним розривом між Церквою в Росії та закордоном. Причиною стала вимога замісника Місцєблєустителя підписати Декларацію всім закордонним архиєреям. З однієї сторони, митрополит Євлогій перейшов в юрисдикцію Вселенського патріархату. З іншої, остаточно сформувалась Російська Православна Церква Закордонна на чолі з митрополитом Антонієм (Храповицький).

РПЦЗ звинуватила митрополита Сергія в новій єресі – сергіанстві. Її суть полягає в підкоренні Церкви безбожній владі, співпраця з нею.

Починаючи з цього періоду РПЦЗ існувала як самодостатня структура. Спершу в 1934 році було прийняте Положення про РПЦЗ, в якому вказувалось, що РПЦЗ є частиною Російської Церкви, однак припиняє з нею зв'язки до встановлення в РПЦ канонічної влади. Згодом вона повністю відокремилась від Вселенського Православ'я, яке як вважалося впало в єресь єкуменізму (існували тільки неформальні зв'язки з Сербською та Єрусалимською Церквами). Позиції Церкви з часом загострювалися. РПЦЗ все більше утверджувала свої монархістські позиції. Було канонізовано царську сім'ю.

У 1936 році, після смерті митрополита Антонія, на II Всезарубіжному Соборі РПЦЗ

фронті,” — о. Тарас Михальчук

Сьогодні, 09:15

**Навечір'я Різдва Христового:
літургійне наповнення і
народні інтерпретації**

Вчора, 17:07

**Лука, Драгана і Рамзан:
рашисти всіх країн єднаються...**

Вчора, 13:12

предстоятелем обрали митрополита Анастасія (Грибановського). В 1950 році центр Церкви перенесли до США. 1964 року митрополита Анастасія на посту предстоятеля РПЦЗ змінив єпископ Філарет (Вознесенський).

У 70-х роках відбулось налагодження контактів з представниками „чистого” православ'я – грецькими старостильниками. Від РПЦЗ бере початок вся сьогоднішня єрархія старокалендарників Греції.

На початку 80-х РПЦЗ розпочала шукати контакти з представниками православних катакомбних течій в СРСР, яких вона вважала своїми ідейними соратниками.

В своєму посланні від 1965 року „Про страждаючу Істинно-Православну Катакомбну Церкву-Сестру в Батьківщині” митрополит Філарет, глава РПЦЗ, називає катакомбну церкву єдиною істинною Церквою в СРСР.

Катакомбні громади в підпорядкуванні Синоду РПЦЗ з'явились в СРСР ще в 1975 році. Коли група кліриків, які залишились без єпископського керівництва, звернулись в Нью-Йоркський Синод.

Представник цієї групи катакомбників Феодосій Журбенко (в монашестві Лазар) у 1971 році був рукоположений в священника (за його особистими свідченнями з благословення єрарха РПЦЗ). Таїнство звершив єпископ Московської Патріархії архієпископ Веніамін (Новицький). 1981 року Лазар був заочно возведений в сан архимандрита єпископом Західноєвропейським Антонієм (Бартошевичем). В 1982 році 27 травня він був рукоположений в єпископа Варнавою Канським, який під виглядом туриста прибув в СРСР. Хіротонія самого єпископа Варнави була здійснена саме для цього. Такий крок з боку РПЦЗ пояснювався тим, що в СРСР вже не існувало жодного катакомбного єпископа, який би визнавався закордонними архиєреями.

Наприкінці вісімдесятих діяльність катакомбних громад починає ставати доволі помітною. Катакомбники з оптимізмом дивились на Російську Православну Церкву Закордонну. Від неї чекали конструктивних організаційних дій. РПЦЗ повинна була взяти на себе об'єднання всіх істинно-православних християн, а також духовне відродження Росії.

Окрім катакомбників до РПЦЗ з ентузіазмом ставилась частина інтелігенції, дисидентів та частина духовенства РПЦ МП. У 1989 році вони висунули ідею створення в Москві офіційного подвір'я РПЦЗ. Також ця частина прихильників РПЦЗ не хотіла створення нових парафій в юрисдикції Лазаря, а тільки в прямому підпорядкуванні Синоду РПЦЗ. Вони вважали єпископа Лазаря не надто талановитим організатором, а його паству звинувачували в сектантстві і нездоровому містицизмі. Слід зауважити, що вже в цей час в середовищі „російської” РПЦЗ відбулось розділення. Громади, які звикли до напівлегального, катакомбного існування, тяжіли до єпископа Лазаря. Нова генерація

„істинно-православних” прагнула створити повноцінну церковну організацію, відкриту до суспільства.

Наприкінці 80-х РПЦЗ мало на меті зібрати в свою юрисдикцію всі катакомбні громади на теренах СРСР і визнавала тільки за собою виключне право це робити. Групи катакомбників приймалися тільки „через” єпископа Лазаря.

Новий етап організаційного розвитку РПЦЗ в Росії розпочався у березні 1990 року, коли в юрисдикцію Російської Православної Церкви Закордонної з Московського Патріархату перейшла перша парафія. Архимандрит Валентин Русанцов, невдоволений діями правлячого єпископа і підтриманий своєю паствою, розірвав свою єдність з МП і був прийнятий під омофор митрополита Віталія (предстоятеля РПЦЗ). Водночас було оголошено про утворення структур РПЦЗ на території СРСР під назвою Вільної Російської Православної Церкви.

ad

Під цю юрисдикцію почали переходити громади по всій території Росії. А через рік після переходу в РПЦЗ архимандрита Валентина, 23 лютого 1991 року, в Брюсселі хіротонізували в сан архієрея. А єпископ Тамбовський і Каширський Лазар став архієпископом. Також в середині 1991 року була здійснена хіротонія єпископа Чорноморського і Кубанського Веніаміна (Русаленка).

Проте, між архієпископом Лазарем і єпископом Валентином відразу виникли непорозуміння. Для залагодження конфлікту Синодом в Росію був призначений єпископ Варнава (Прокоф'єв). Останній добився підпорядкування російських єпископів під свою владу, а також право керувати церковним життям в будь-якій єпархії Росії. Такі дії обурили єпископів Валентина і Лазаря. Низка дій Варнави спричинила відмежування російських єпископів від Синоду і створення Вищого Церковного Управління (на основі Указу Патріарха Тихона №320). Разом з єпископом Валентином вони рукоположили трьох нових архієреїв: Феодора Борисовського, [Агафангела Кримського](#) та Серафима Сухумського.

Примирення з Синодом відбулось на Архієрейському Синоді РПЦЗ в Леснинському монастирі у Франції в листопаді 1994 року. Було підписано спільний документ, в якому скасовувалось поняття Росії як „місійної території” і створювалось шість повноцінних єпархій. Було створено керівний орган – Архієрейську Раду, підзвітну Синоду в Нью-Йорку. Водночас закордонні архієреї осудили хіротонії нових єпископів. Останні для підтвердження сану повинні були скласти архієрейську присягу Синоду.

Проте, відразу після Леснинського Собору в середовищі російських єпископів відбувся черговий конфлікт. На цей раз між єпископом Валентином та нововисвяченим Синодом єпископом Євтихієм (Курочкіним). Це спричинило до остаточного розриву зв'язків. Єпископи Валентин, Серафим та Федір оголосили про відновлення діяльності ВЦУ. Яке згодом було реорганізоване в Архієрейський Синод. І таким чином було покладено

початок новій єрархічній структурі – Російській Православній Автономній Церкві. У 1996 році Синод РПЦЗ позбавив єпископа Валентина сану.

Після розриву зв'язків єпископом Валентином з РПЦЗ архієпископ Лазар та єпископи Агафангел, Веніамін і Євтихій залишились вірні Синоду.

Новий етап в історії Російської Закордонної Церкви розпочався з відходом на спокій її предстоятеля митрополита Віталія. Його наступником став митрополит Лавр (Шкурло).

Неприйняття частиною духовенства РПЦЗ нового предстоятеля спровокувало утворення відразу двох нових юрисдикцій: Російської Православної Церкви у вигнанні (або РПЦЗ (В)) під керівництвом митрополита Віталія (Устинова)) та Руської Істинно-Православної Церкви архієпископа Лазаря. Синод архієпископа Лазаря презентував себе як такий, що перебуває в юрисдикції митрополита Віталія. Однак це опротестовувалось представниками РПЦЗ (В). І в переліку єпископів РПЦЗ (В) ім'я архієпископа Лазаря було відсутнім.

Російська Православна Церква Закордонна під керівництвом митрополита Лавра, починаючи з 2001 року, взяла курс на об'єднання з Московською Патріархією. Процес розпочався за прямої підтримки президента Росії В. В. Путіна. Діалог завершився у 2007 році 17 травня, в храмі Христа Спасителя, де відбулось урочисте підписання Акту про канонічну єдність між РПЦ і РПЦЗ.

РПЦЗ увійшла до складу РПЦ МП на правах широкої самостійності. Об'єднання відбулось без дотримання принципових позицій обох Церков. Звинувачення в сергіанстві і екуменізмі Московської Патріархії залишилось без покаяння з боку останньої, як того вимагала РПЦЗ. З іншого боку, РПЦЗ не покаялась в політизації церкви, в чому її звинувачував Московський Патріархат. Це викликало протест в середовищі РПЦЗ. За попередніми даними проти об'єднання було 25 % її вірних. Не пішов на об'єднання і один з єпископів РПЦЗ – Агафангел Одеський і Таврійський.

11 липня 2007 року в Нью-Йорку відбулось зібрання представників парафій РПЦЗ, які не пішли на об'єднання з Московським Патріархатом. На ньому було ухвалено низку рішень зокрема про скликання V Всезарубіжного Собору РПЦЗ восени 2008 року та утворено Тимчасове Вище Церковне Управління, головою якого став єпископ Агафангел (Пашковський).

Про можливу допомогу в здійсненні нових хіротоній для цієї частини колишньої РПЦЗ заявили предстоятелі кількох старостильних юрисдикцій – Румунії, Болгарії та грецькі старостильні Синоди митрополитів Кипріана та Хризостома.

Водночас про бажане відновлення єдності заявили практично всі юрисдикції, виникнення яких пов'язане з історичною РПЦЗ. Єпископ Агафангел запропонував главі Руської Істинно-

Православної Церкви архієпископу Тихону (Пасічніку) відновити єдність шляхом повернення до тієї моделі, яка існувала до розриву канонічних зв'язків між архієпископом Лазарем та РПЦЗ. А саме, керівництво РПЦЗ повинно підпорядковуватись Нью-Йоркському Синоду.

7-8 грудня 2008 року в Свято-Михайлівському храмі РПЦЗ м. Одеси відбулись хіротонії архимандрита Андроніка (Котлярова) в єпископа Річмондського і Нью-Йоркського та ігумена Софронія (Мусієнка) з титулом Санкт-Петербурзького і Північно-Руського. Рукоположення здійснили єпископи Георгій Аланський (Аланська єпархія Грецького Старостильного Синоду Протистоячих), Амвросій Мефонський (Грецький Старостильний Синод Протистоячих) та єпископ Таврійський і Одеський Агафангел.

18 травня 2008 року відбулась хіротонія о. Георгія (Кравченка) на єпископа Болградського, вікарія Одеської єпархії РПЦЗ. Який допомагає єпископу Одеському і Таврійському Агафангелу (Пашковському) опікуватись парафіями в Україні та Молдові.

ad

З 18 по 22 листопада 2008 року в Нью-Йорку було проведено V Всезарубіжний Собор (тієї частини РПЦЗ, яка не об'єдналась із РПЦ) делегати якого обрали єпископа Агафангела (Пашковського) новим главою РПЦЗ із титулом Митрополита. Було сформовано Архиєрейський Синод.

Церкви, виникнення яких пов'язане з історичною РПЦЗ

Російська Православна Церква у вигнанні (РПЦЗ(В))

Після відходу на спокій митрополита Віталія частина мирян та духовенства не погодилась з курсом митрополита Лавра на об'єднання з Московською Патріархією. Не погодився зі своєю відставкою і митрополит Віталій. Він оголосив про відновлення своїх повноважень глави Російської Закордонної Церкви в 2001 році. Було здійснено низку нових єпископських свячень. Разом з митрополитом Віталієм від Синоду РПЦЗ відмежувався єпископ Варнава та російські архиєреї Лазар і Веніамін. Останні в 2002 році здійснили без відома митрополита Віталія чотири нові хіротонії і за це були виключені з РПЦЗ(В). Однак архієпископ Лазар продовжував вважати себе під омофором митрополита Віталія.

Після смерті митрополита в липні 2006 року відбувся Архиєрейський Синод під головуванням єпископа Антонія (Орлова) (в засіданні брав участь тільки ще один єпископ – Віктор). Антоній (Орлов) взяв на себе повноваження глави Церкви. Не підтримали такого рішення решта єпископів РПЦЗ(В): Володимир, Анастасій, Антоній і Варфоломій, які не були присутні на Синоді. Церква фактично розколотась на дві частини. Одна під головуванням Антонія (Орлова) провела Собор в місті Щербинка в Росії і оголосила про утворення нової юрисдикції Російської Православної Церкви (назва РПЦ до 1946 року). Інша частина на сьогодні організаційно не оформлена і не має чіткої організаційної єрархічної структури.

Наприкінці літа 2007 року в юрисдикції митрополита Антонія (Орлова), після низки взаємних звинувачень та заборон, відбувся розкол між Предстоятелем та єпископом Дамаскином (Балабановим).

З митрополитом Антонієм (Орловим) залишились єпископи Віктор, Стефан і Афанасій.

В результаті єпископ Дамаскин разом з єпископом Малоросійським Іоанном відокремились і після Собору в Свято-Покровському монастирі в Запоріжжі провели ряд хіротоній (єпископів Білгородського та Південно-Російського Григорія (Кренцива), Воскресенського Володимира (Матвєєва) та Ізмаїльського Парфенія (Гринюка)). Ними утворено Український Екзархат, главою якого став з титулом архієпископа Іоанн (Зинов'єв). Єпископ Орловський і Центральноросійський Дамаскин (Балабанов) був зведений в сан митрополита з титулом Московський та Всеросійський і таким чином очолив цю гілку. В серпні 2007 року відбулась хіротонія єпископа Григорія (Кренцива) з титулом Білгородського і Південно-Російського. Весною 2008 року єпископ Парфеній (Гринюк) подав прохання про перехід в УАПЦ (подальша доля його не відома).

27 квітня 2009 року на Архиєрейському Соборі групи Дамаскина (Балабанова) в рамках Малоросійського Екзархату було утворено Молдавську єпархію, яку очолив новий єпископ Андріан (Замлінський) з титулом Кишинівський і Молдовських земель.

Ідеологічно Церква стоїть на тих самих принципах, що й історична РПЦЗ – антиєкуменізм та антисергіанство.

Руська (Російська) Істинно-Православна Церква

В 2002 році, після здійснених без відома Синоду хіротоній, російські архиєреї на чолі з архієпископом Лазарем були об'явлені поза РПЦЗ(В). Однак єпископи і надалі вважали себе в складі Російської Православної Церкви у вигнанні.

Специфіка цієї юрисдикції полягає в тому, що більша частина її пастви – це колишні „катакомбники”, які і в сучасних умовах не ведуть відкритої діяльності. Після затвердження Синодом РПЦЗ Акту про канонічну єдність з Московським Патріархатом кілька парафій РПЦЗ звернулось в РІПЦ про прийом під омофор її Синоду. Таким чином був прийнятий відомий Леснинський монастир в Франції. РІПЦ має на меті допомогти відновленню єпархії РПЦЗ, а до того часу приймає парафії під своє управління. Після смерті схиархієпископа Лазаря главою юрисдикції став архієпископ Тихон (Пасічник). Церква сповідує ідеологію РПЦЗ.

Російська Православна Автономна Церква

Ще одна єрархічна структура, яка була створена з частини РПЦЗ в 1995 отримала назву

Російської Православної Автономної Церкви. Очолив її єпископ (нині митрополит) Валентин (Русанцов). Ця юрисдикція є порівняно слабшою, через постійні внутрішні чвари. Практично не існує чіткого єрархічного управління. В Церкві відбувається протистояння між митрополитом Валентином та впливовим церковним діячем ігуменом Григорієм (Лур'є). На сторону останнього став єпископ Челябінський Севастіан. РПАЦ сповідує ідеологію РПЦЗ.

Російська Православна Церква Закордонна в Україні

Початком історії Російської Православної Церкви Закордонної може вважатись створення після російської революції Вищого Церковного Управління Півдня і Заходу Росії. Однак, часом реального формування організаційної структури РПЦЗ в Україні став початок 90-х років ХХ століття. Коли РПЦЗ розпочало створення своїх структур на території колишнього Радянського Союзу.

Єпископ Лазар (Журбенко), який був висвячений РПЦЗ для православних катакомбних громад на території СРСР, та єпископ Валентин (Русанцев), колишній клірик Московського Патріархату, стали єпископами Російської Вільної Православної Церкви. Під такою назвою в 1990 році Російська Православна Церква Закордонна утворила свої єпархії на території СРСР. Правлячим архиєреєм на території України став архиєпископ Лазар. У 1994 році для України було висвячено єпископа Кримського (з 1996 року Кримський і Сімферопольський) – Агафангела (Пашковського). Після виходу з-під юрисдикції Синоду РПЦЗ частини єпископату на чолі з митрополитом Віталієм (Устиновим) єпископ Агафангел залишився в підпорядкуванні митрополита Лавра. Таким чином в Україні почало діяти паралельно дві юрисдикції – одна під омофором архиєпископа Лазаря (Журбенка), яку не визнавав Синод РПЦЗ і яка перебувала в єдності з новоутвореною РПЦЗ (В), інша – в підпорядкуванні єпископа Агафангела і в єдності з предстоятелем РПЦЗ – Лавром (Шкурлом).

2002 року структура архиєпископа Лазаря провела ряд хіротоній та сформувала свій Архиєрейський Синод і таким чином розпочала своє самостійне існування. З того часу владика Лазар не значиться в списках єпископів РПЦЗ (В). Церква отримала назву Руської Істинно-Православної Церкви. 2005 року архиєпископ Лазар помер, тоді центр Церкви було перенесено в Омськ. Главою Синоду РПЦЗ став архиєпископ Омський і Сибірський Тихон (Пасічник). Після об'єднання РПЦЗ та РПЦ частина громад РПЦЗ приєдналась до РПЦ.

У 2003 році частина громад, які разом з єпископом Агафангелом залишились вірні Синоду РПЦЗ, були об'єднанні в Одесько-Кримську єпархію.

Наприкінці 2006 року від єпископа Агафангела разом з трьома кліриками відійшов архимандрит Іоанн Зинов'єв і приєднався до групи митрополита Антонія (Орлова) – нової юрисдикції, створеної з уламків РПЦЗ (В). Він був висвячений на єпископа Малоросійського і став керуючим Малоросійсько-Запорізької єпархії. Таким чином була утворена третя паралельна структура, пов'язана з історичною РПЦЗ. Наприкінці літа 2007 р. відбулась

хіротонія вікарного єпископа для Малоросійської єпархії – Парфенія (Гринюка). Також було утворено Український Екзархат на чолі з архиєпископом Іоанном. В рамках цього Екзархату були виділені дві єпархії - Білгородська і Південно-Російська та Молдавська.

Після підписання «Акту про канонічне спілкування» між РПЦЗ та РПЦ єпископ Агафангел заявив про неприпустимість об'єднання і фактично перейшов на самостійне існування. До нього почали звертатись всі клірики та вірні РПЦЗ, які не погодились на об'єднання з Московським Патріархатом.

Статистичні дані

На сьогоднішній день в Україні присутні всі юрисдикції, виникнення яких пов'язане з історичною РПЦЗ.

На території України знаходиться Одеська та Запорізька єпархії Російської Православної Церкви Закордонної з центром в місті Одеса, а також Болградська і Білгород-Дністровська з центром в Болграді. Керуючим єпископом Одеської і Запорізької єпархій є митрополит [Агафангел \(Пашковський\)](#). Єпархії включають в себе громади на території України, Білорусі та Молдови. На території України знаходиться 28 парафій. Діє заочна Свято Кирилومهфодіївська семінарія та монастир в честь свт. Іоана Максимовича в Одеській області. Болградською єпархією керує єпископ [Георгій \(Кравченко\)](#).

Руська Істинно-Православна Церква має в Україні дві єпархії – Одесько-Харківську та Чернігівсько-Гомельську, з центром в Чернігові, якою керує єпископ Гермоген (Дуніков). Одесько - Харківська єпархія до липня 2007 року перебувала під омофором єпископа Іринія (Кліпенштейна). На сьогоднішній день ця єпархія знаходиться під прямим керівництвом глави Церкви - архиєпископа

[Тихона \(Пасічника\)](#). У Чернігові діє заочне Пастирське училище свт. Іоана Кронштадського. На території України існує 32 парафії.

Російська Православна Церква у вигнанні (група Дамаскина (Балабанова)) має в Україні Малоросійську і Запорізьку єпархію, Білгородську і Південно-Російську та Молдовську. Керує нею архиєпископ Малоросійський Іоан Зинов'єв. На сьогоднішній день відомо про існування трьох громад в Одесі, Запоріжжі та в селищі Зелений Яр на Донеччині відповідно і Свято-Покровського монастиря в Запоріжжі.

Також в містах Сміла та Суходол знаходяться парафії Російської Автономної Православної Церкви. До 1 лютого 2008 року керівництво парафіями здійснював єпископ Суходольський Геронтій (Ринденко). На сьогодні парафії перебувають під опікою єпископа Суходольського Якова (Антонова) і єпископа Смілянського Іларіона.

Використані джерела:

1. Архиерейский Собор РПЦЗ(Л) удовлетворил просьбу епископа Агафангела о слиянии Одесской и Крымской епархий portal-credo.ru/site/?act=news&id=16432&cf=
2. Богоборництво і гоніння на Істинно-Православну (катакомбну) Церкву на Чернігівщині https://risu.ua/bogobornictvo-i-goninnya-na-istinno-pravoslavnu-katakombnu-cerkvu-na-chernigivshchini_n5400
3. Єпархії РІПЦ - catacomb.org.ua/modules.php?name=Pages&go=page&pid=396
4. Список кліриків та громад РПЦЗ (Агафангела (Пашковського)) - www.ipc.od.ua/directory.htm
5. И. Стратонов Русская Церковная Смута (1921 1931) // Из истории христианской Церкви на родине и зарубежом. Материалы по истории Церкви / Ред. прот. В. Чаплин, игумен Иннокентий (Павлов), М. А. Колеров, А. Ю. Полунов, И.В. Соловьев. Москва 1995, с. 29 – 173.
6. С. Шукин Краткая история Русской Православной Церкви за границей 1922-1972 // www.russianorthodoxchurch.ws/synod/history/his_rocorshukin.html
7. Послание Первоиерарха Русской Православной Церкви за границей митрополита Филарета к братьям во Христе Православным Епископам и всем, кому дорога судьба Российской Церкви // www.russianorthodoxchurch.ws/synod/documents/epistlemphilaret1965.html
8. А. Солдатов От РПЦЗ к РПАЦ: истоки "альтернативного" Православия в современной России // www.russ.ru/ist_sovr/20010904_sold.html
9. Синод Русской Православной Церкви Заграницей(под омофором Блаженнейшего Митрополита Виталия // www.rocor-.com/rocor/russian%20site/rusdioceseframeset.html
10. ДОКУМЕНТ: Оповещение епископа Таврического и Одесского Агафангела (Пашковського) в связи с вхождением части РПЦЗ в состав Московской патриархии // portal-credo.ru/site/?act=news&id=54228&topic=515

11. Иерархи РПЦЗ МП, собравшись в московском Кремле, запретили в служении епископа Агафангела (Пашковського) // portal-credo.ru/site/?act=news&id=54345&topic=515
12. Церковные ведомости Русской Истинно-Православной Церкви // www.catacomb.org.ua (12 травня 2006)
- 13 Синод Русской Православной Церкви Заграницей(под омофором Блаженнейшего Митрополита Виталия // www.rocor-.com/rocor/russian%20site/rusdioceseframeset.html
14. Зарубежные представительства РПЦЗ под омофором Архиерейского Синода РИПЦ // catacomb.org.ua/modules.php?name=Pages&go=page&pid=1189 (23 травня 2007)

Корисні веб-ресурси

1. Российская Православная Церковь Малороссийская Епархия РосПЦ - www.rusorthodoxy.net
2. Русская Истинно-Православная Церковь Одесско-Харьковская епархия – www.catacomb.org.ua
3. Русская Православная Церковь Заграницей Одесская и Запорожская епархии –

www.ipc.od.ua

4. Русская Православная Церковь Заграницей (Московский Патриархат) -

www.russianorthodoxchurch.ws

Останнє оновлення 6 вересня 2007 року

Поділитись статтею:

Теги:

#РІПЦ

#РПЦЗ

ad

Підпишіться на наші соцмережі

загрузка...

Коментарі

0 коментарів

Сортування **Найновіші** ▾

Додайте коментар...

 Плагін коментарів Facebook

Читайте також

КОНФЕСІЇ, РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Мукачівська Греко-Католицька єпархія

10.04.2013, 12:09

ДОКУМЕНТИ КОНФЕСІЙ

**Опір імперії, сприяння миру:
Церкви протистоять ідеології
«руського мира»**

09 грудня, 17:35

ДОКУМЕНТИ КОНФЕСІЙ

ДЕРЖАВНІ ДОКУМЕНТИ

Спільна декларація Папи Лева XIV і Патріарха Варфоломія I

29 листопада, 20:45

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ПИТАННЯ НАЯВНОСТІ ОЗНАК АФІЛІЙОВАНOSTІ КИЇВСЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена

09 липня, 12:50

Релігійно-інформаційна служба України

RISU є проектом Інституту Релігії та Суспільства Українського Католицького Університету. Авторське право на матеріали Релігійно-інформаційної служби України захищається законом. Вони можуть бути використані повністю чи частково лише за умови посилання на RISU. У разі використання їх в Інтернеті — обов'язкове гіперпосилання на risu.ua

НОВИНИ

По регіонах

Православні

Католики

Протестанти

Інші конфесії

Міжконфесійне

Україна і світ

Держава

Суспільство

Культура

Світові

Анонси

Народний репортер

ПУБЛІКАЦІЇ

Репортажі

Журналістські розслідування

Огляд подій

Інтерв'ю

Колонки

Аналітика

Коментарі

Події та люди

Стиль життя

Відкрита тема

Свята і звичаї

Релігієзнавчі студії

Огляд видань

Сакральна культура Київської Церкви

Релігійне краєзнавство

Записки мандрівників

БЛОГИ

МОНІТОРИНГ

Краєзнавство-дайджест

Релігієзнавство-дайджест

ТЕМИ

ПРОЕКТИ

Історична пам'ять VS російській мір

Іконографія Богородиці

Іконографія християнських свят

Добове коло богослужінь

Шептицькі

Богоплетенне мереживо

Богослужіння Великого посту

Моніторинг релігійної свободи

Історія українського сакрального мистецтва

Релігія і мас-медіа

Прохання про допомогу

Міжрелігійна толерантність

Заходи RISU

RISU — 10

РЕСУРСИ

Документи конфесій

Державні документи

Статистика

Веб-каталог

Соціологія

Словник-довідник

Календар

Конфесії, релігійні організації

Персоналії

Релігіографія

Книги

Словник юдейських релігійних понять і термінів

Словник ісламських релігійних термінів

Тексти молитов і богослужінь

Колядки, щедрівки

Піснеспіви Великого посту

ПРО НАС

Підтримати RISU

Реклама на RISU

Політика конфіденційності

Новини редакції

Новини порталу

Редакційна колонка

